

Vodič za upis i glasanje

Kao australijski državljanin od 18 i više godina, imate pravo i dužnost da se upišete i glasate na federalnim izborima. Upis i glasanje su obavezni. Ako ne glasate, možete platiti kaznu.

Kako mi pomažemo?

Australijska izborna komisija (Australian Electoral Commission – AEC) snosi odgovornost da održava Komonvelt popis birača, te da održava federalne izbore, dodatne izbore i referendumne.

AEC ne održava izbore u saveznom državama i teritorijama, niti izbore lokalne uprave. Njih održavaju drugi izborni organi.

Upis

Prije nego možete glasati, vaše ime mora biti na popisu birača. Popis birača je lista svih državljana koji imaju pravo i registrovani su za glasanje na saveznom izborima i referendumima.

Da li se mogu upisati?

Prema zakonu, morate se upisati ako:

- imate 18 ili više godina
- australijski ste državljanin
- na sadašnjoj adresi živite najmanje mjesec dana.

Ako imate 16 ili 17 godina, možete se sada upisati, pa ćete moći glasati kad navršite 18 godina.

Kako da se upišem?

Upisati se možete na www.aec.gov.au/enrol.

Ili možete otići u bilo koji AEC ured ili australijsku poštu i uzeti prijavni formular.

Nisam siguran/sigurna da li sam upisan/a

Možete provjeriti da li ste upisani na www.aec.gov.au/check.

Ako promijenim adresu/ime, šta treba da uradim?

Svaki put kad se preselite ili promijenite ime, trebate ažurirati svoj upis sa svojim novim podacima. Svoje podatke možete promijeniti na www.aec.gov.au. Ili možete otići u bilo koji AEC ured ili australijsku poštu i uzeti prijavni formular.

Ako idem u inostranstvo, šta treba da uradim?

Ako idete raditi ili živjeti u inostranstvu, trebate to javiti u AEC. Ako se nalazite u inostranstvu kad se objave savezni izbori ili referendum, također to trebate javiti u AEC.

Ako to ne uradite, vaše ime se može izbrisati s popisa birača i možete izgubiti pravo glasa na nadolazećim izborima.

Više informacija potražite na www.aec.gov.au/overseas.

Glasanje

Savezni izbori se održavaju najmanje svake tri godine, a dan izbora je uvijek subota. Kada i gdje glasate zavisi o tome gdje se nalazite na dan izbora.

Na dan izbora

Glasati možete na bilo kojem biralištu u svojoj saveznoj državi ili teritoriji. Birališta se otvaraju tačno u 8 ujutro i zatvaraju tačno u 6 popodne.

Ako ste u drugoj saveznoj državi ili teritoriji i niste glasali unaprijed, morate glasati u međudržavnom centru za glasanje.

Popis birališta i međudržavnih centara za glasanje ćete moći naći na www.aec.gov.au nekoliko sedmica prije dana izbora. Ako na dan izbora ne možete otići do birališta, možete glasati unaprijed.

aec.gov.au 13 23 26

Primjer glasačkih listića

Druge opcije

Glasati unaprijed možete ili lično ili putem pošte, ako na dan izbora:

- nalazite se van svog izbornog okuga u kojem ste upisani za glasanje
- nalazite se udaljeni više od 8km od birališta
- putujete
- ne možete otići s posla da biste glasali
- teško ste bolesni, slabi ili pred porođajem (ili njegujete nekoga ko jeste)
- ako ste bolnički pacijent i ne možete glasati u bolnici
- iz vjerskih uvjerenja ste spriječeni da odete do birališta
- nalazite se u zatvoru na izdržavanju kazne kraće od tri godine ili na drugi način u pritvoru
- ako ste tajni birač
- imate opravdan razlog da se bojite za vlastitu bezbjednost.

Centri za glasanje unaprijed su otvoreni tokom sedmica prije dana izbora, a njihove adrese i radno vrijeme će biti objavljeni na www.aec.gov.au.

Za glasanje poštom se možete prijaviti na internetu ili u bilo kojem AEC uredu podignuti zahtjev za glasanje putem pošte. AEC će vam poštom poslati vaš komplet za glasanje, nakon što se završi popis kandidata na izborima.

Da se vaš glas računa

Na savezним izborima, glasanjem birate osobe koje će vas zastupati u dva doma Australijskog Parlamenta: Zastupničkom domu i Senatu.

Dobit ćete dva glasačka listića:

- zeleni glasački listić, na kojem glasate za zastupnika za vaše lokalno područje (ili izborni okrug) u Zastupničkom domu, te
- bijeli glasački listić, na kojem glasate za predstavnika vaše savezne države ili teritorija u Senatu.

Uputstva za glasanje su štampana na glasačkom listiću. Ako pogriješite ili niste sigurni šta treba učiniti, za pomoć se jednostavno obratite službeniku na biralištu.

Da li želite da saznate više?

O izbornom sistemu, te upisima i glasanju, možete saznati više na www.aec.gov.au.

Na raspolaganju je telefonska služba tumača. Za informacije o upisu, glasanju i izborima na bosanskom nazovite 1300 720 153.

Ako ste gluhi ili imate govornu manu, kontaktirajte nas preko Nacionalne relej službe (National Relay Service – NRS):

- TTY korisnici treba da nazovu 13 36 77 i zatraže 13 23 26.
- Korisnici Speak and Listen trebaju da nazovu 1300 555 727 i navesti 13 23 26.
- Korisnici Internet releja se mogu spojiti s NRS i zatražiti 13 23 26.

aec.gov.au 13 23 26

AEC

Australian Electoral Commission